

Eduskunnan vapaaehtoistoiminnan tukiryhmälle Vapaaehtoistoiminnan innovaatioverkosto 8.4.10/Kansalaisareena 12.4.10

Tavoitteet sektorirajat ylittävän vapaaehtoistoiminnan edellytysten turvaamiseksi hallitusohjelmassa 2011 - 2015

Vapaaehtoistoiminnalla on tutkimusten mukaan merkittäviä sosiaalista pääomaa, yhteisöllisyyttä ja terveyttä edistäviä vaikutuksia. Suomessa vapaaehtoistointaan osallistuu 37 prosenttia väestöstä, mutta yli puolet niistä, jotka eivät tällä hetkellä tee vapaaehtoistyötä, olisi halukkaita tekemään, jos joku pyytäisi. Jotta vapaaehtoistointa aktiivisen kansalaisuuden peruspilarina toteutuisi, on tarpeen kehittää sektoreiden rajapinnoilla ja rajapintojen yli tapahtuvaa vapaaehtoistointia. Kansalaisten ulottuville tuleva sektorirajat ylittävä vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen toimintamalli edellyttää niin paikallista/alueellista kuin valtakunnallistakin sektorirajat (julkinen, yksityinen, järjestö) ylittävää kehittämistä. Paikallisia ja alueellisia vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen horisontaalisia keskuksia on tällä hetkellä syntyneissä esimerkiksi Ouluun, Espooseen, Kemi-Tornion alueelle...

Tavoitteet hallitusohjelmaan:

on

- aktiivisesti edistettävä vapaaehtoistoiminnalle suotuisien toimintaympäristöjen rakentumista
- mahdollistettava sektorirajat (julkinen, yksityinen, järjestö) ylittävien vapaaehtoistoiminnan kumppanuuk-sien rakentuminen
- mahdollistettava riittävä kehittämistä tukeva tutkimus sekä kansainvälisesti vertailukelpoinen tilastointi
- turvattava rahoitus sektorirajat ylittävään kehittämiseen sekä valtakunnallisella että paikallisella tasolla
- ratkaistava vapaaehtoistointaan liittyvät verotukselliset kysymykset
- poistettava työttömien asemaan vapaaehtoistoinijoina liittyvät esteet
- mahdollistettava vapaaehtoistoiminnassa syntyvän oppimisen tunnustaminen
- mahdollistettavat kansalaisten matalankynnyksen osallistuminen vapaaehtoistointaan kehittämällä koko maan kattavaa sähköistä vapaaehtoisten välityspalvelua sekä mahdollistamalla myös face to face tiedonsaanti kehittämällä valtakunnallista vapaaehtoiskeskusten toimintamallia
- luotava valtakunnallinen malli paikallisten/alueellisten keskusten hyvien käytäntöjen vaihdolle ja levittä-miselle

Mitä hyötyjä horisontaalisesta vapaaehtoistoiminnan kehittämisestä on kansalaisille?

- Kansalaisten on helppo löytää itselleen kuhunkin elämäntilanteeseensa sopivaa laadukasta ja turvallista vapaaehtoistointia ja saada kulloinkin tarvitsemansa tuki tekemälleen työlle (=asiakaspinnan hallinta).
- Vapaaehtoistointa on sekä henkilökohtaisen että yhteisöjen oppimisen areena, jossa on mahdollisuus monipuoliseen kehittymiseen ja taitojen harjaannuttamiseen.
- Vapaaehtoistoiminnassa kertyvä osaaminen tunnustetaan osana sekä elinikäistä oppimista että työllistymispolkua.
- Vapaaehtoistointa ja vertaistuki tarjoaa mahdollisuuden auttaa ja tulla autetuksi.
- Osallistuminen lisää sekä vapaaehtoisten itsensä että vapaaehtoistoiminnan kohteena olevien hyvinvointia, terveyttä ja yhteisöllisyyden kokemusta.
- Osallistuminen lisää kansalaisten yhteiskunnallista tiedostamista
- Vapaaehtoistointa mahdollistaa henkilökohtaisia ja yhteisöllisiä saavutuksia ja tuottaa onnistumisen kokemuksia.
- Positiivinen julkisuus ja kehittyvä vapaaehtoistoiminnan imago tuottavat tarpeellisuuden ja merkityksellisyden kokemusta ja vahvistavat tunnetta mahdollisuudesta vaikuttaa.
- Vapaaehtoiset osallistuvat asiantuntijoina toiminnan kehittämiseen ja tulevaisuuden suunnitteluun.
- Vapaaehtoisina toimivien toiminta- ja vaikuttamismahdollisuudet selkeytyvät, monipuolistuvat ja lisääntyvät.

Yhteenvetona edellisestä: mihin sektorirajat ylittävää vapaaehtoistointia tarvitaan?

- 1) vapaaehtoistyön asiakaspinnan hallintaan (aktiiviset kansalaiset, vapaaehtoiset, auttajat ja autettavat)
- 2) vapaaehtoistoiminnan ja vertaistuen hyvien käytäntöjen vaihtoon ja levitykseen
- 3) verkostoyhteiskunnan kehittämiseen (=yhteisölliseen hyvään ja yhteisövoimaan perustuvan verkostomaisen yhteiskunnan kehittämiseen)